

внутрішніх факторів на існуючий та майбутній стан суб'єкта дослідження. Але при розробці моделей слід усвідомлювати, що ключовими елементами для оцінки й моделювання повинні стати не конкретні числа (чинники, параметри), а певні нечіткі множини, оскільки саме нечітка логіка є найважливішою особливістю людського мислення, саме нечітка логіка характеризує здатність людини узагальнювати інформацію та виділяти головні її особливості необхідні для прийняття важливих підприємницьких рішень. Неврахування цього факту для створення моделей діагностики ризикостійкості підприємства обумовило недоліки сучасних методів прийняття підприємницьких рішень щодо забезпечення стійкого розвитку підприємства. Використання апарату нечіткої логіки, дозволяє провести комплексне дослідження системи управління ризикостійкістю підприємства, а також оцінити ступінь впливу ризику на реалізацію стратегії стійкого розвитку підприємства, що сприятиме успішному розвитку підприємств у майбутньому періоді.

Отриманий в результаті діагностики показник ризикостійкості вимірюється у відсотках. Критерій діагностування даного показника наступний: чим вище значення показника, тим в меншій мірі підприємство є ризиконе захищеним. Отримане значення також рекомендовано порівняти з середньогалузевим та значенням відповідного показника по підприємствах-лідерах.

Література

1. Захаркін О. О. Оцінка ризикостійкості підприємства при управлінні його інноваційним розвитком / Захаркін О. О. // Економічний простір. – 2015. – № 98. – С. 165-176.

2. Зубова, Л. В. Анализ и оценка хозяйственных рисков на основе использования существующих методов / Л. В. Зубова // Мировой финансовый кризис: причины, проблемы, пути преодоления : материалы Международной научно-практической конференции [Текст]. – Ставрополь: ООО «Альфа-Принт», 2011. – С. 68–74.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ТА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ НЕЮ

С.Ю.Кулакова, к.е.н., доцент

Ю.С.Ушакова, студентка

*Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

На сьогоднішній день на успіх процесу діяльності в цілому та, зокрема, економічного розвитку сучасних підприємств в Україні значний вплив чинить рівень забезпечення їхньої фінансово-економічної безпеки. У загальному розумінні вона являє собою убезпечення діяльності підприємства від впливу на нього певних негативних факторів зовнішнього середовища, а також здатність

швидко ліквідувати погрози різного характеру, або ж певним чином пристосуватися до них у разі, якщо вони не чинять істотного впливу на результати фінансової діяльності підприємства.

Важливість у безперервному дотриманні фінансово-економічної безпеки підприємства обумовлена наявністю для кожного конкретного суб'єкта господарювання задачі створення сталості функціонування та виконання основних завдань своєї господарської діяльності.

На ступінь фінансово-економічної безпеки підприємства впливає уміння його керівництва та спеціалістів ухилятися від імовірних загроз та усувати негативні результати конкретних шкідливих факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ.

У наш час існує лише декілька підходів до здійснення процесу планування фінансово-економічної безпеки підприємства. О. Заїчковський та Т. Іванюта запропонували наступні типи стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства:

- 1) раптового реагування на загрози;
- 2) прогнозування небезпек та загроз (включаючи цілеспрямоване дослідження економічної та криміногенної ситуації як всередині підприємства, так і в навколишньому середовищі);
- 3) відшкодування завданих збитків [2].

Недоліком даного підходу являється те, що типи стратегії є обмеженими, а також критерії їхнього відокремлення нечіткі.

В економічній літературі термін «стратегії» визначають як узагальнену програму діяльності, спрямовану на досягнення підприємством мети завдяки ефективному розподілу, координації та використанню ресурсів [1].

Стратегія діяльності підприємства – це дуже важлива передумова його функціонування, особливо в ринкових умовах. Однак стратегічне управління має торкатися усіх видів діяльності підприємства, зокрема й фінансово-економічної безпеки, хоча й в умовах нестійкості соціально-економічного та політичного середовища належне управління безпекою підприємства ускладнюється сукупністю проблем, перш за все, такими, як, наприклад, нестабільність економіки та її державного регулювання, недосконале і нестійке правове середовище, значний рівень тінізації ринку і тиск з боку сильніших конкурентів, включаючи недобросовісних, прояви рейдерства, недостатнє фінансове забезпечення та ін.

Ключовими критеріями поділу стратегічних підходів до керування фінансово-економічною безпекою певного підприємства є наступні фактори:

- 1) стан фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання на момент розробки або коригування стратегій;
- 2) фінансові можливості підприємства щодо політики безпеки [1].

Стратегія фінансової безпеки підприємства має бути безпосередньо пов'язана з загальною та фінансовою стратегією підприємства. Домінантними сферами забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства є стратегії:

- 1) забезпечення росту прибутковості його власного капіталу;
- 2) формування фінансово-економічних ресурсів;
- 3) фінансово-економічної стабільності;
- 4) безпеки інвестиційної діяльності.
- 5) нейтралізації фінансово-економічних ризиків.
- 6) безпеки інноваційної діяльності.
- 7) захисту його конкурентної позиції.
- 8) антикризова стратегія [3].

Згідно кожної із вищезазначених домінантних сфер забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства формуються стратегічні цілі. Стратегія фінансово-економічної безпеки складається з методів та практики утворення фінансових ресурсів, їхнього планування та створення фінансової стабільності підприємства за ринкових умов господарювання. Реалізація даної стратегії можлива при досягненні головних її цілей.

Отже, стратегія фінансово-економічної безпеки передбачає визначення довгострокових цілей фінансової діяльності підприємства та вибір найефективніших способів їх досягнення. Цілі даної стратегії повинні підпорядковуватися загальній стратегії економічного розвитку та направлятися на максимізацію прибутку та ринкової вартості підприємства.

Література

1. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф [под ред. Л. И. Евенко; сокр. пер. с англ.]. – М. : Экономика, 1999, – 520 с.
2. Іванюта Т.М. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. / Т.М.Іванюта, А.О.Заїчковський. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
3. Мойсеєнко І.П., Марченко О.М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посібник. / І.П. Мойсеєнко, О.М. Марченко. – Львів, 2011. – 380 с.

МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ КРИЗОВИМИ ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

Т. В. Кучінка, аспірант

*Науковий керівник: Черничко Т.В., д.е.н., професор
Мукачівський державний університет*

Важливою умовою стабільного розвитку регіону є створення оптимальної моделі управління кризовими процесами в умовах нестабільної економіки (рис. 1).